

СПРАВА «МАНДРИКА ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF MANDRYKA v. UKRAINE)

(Заява № 12991/10)

Стислий виклад рішення від 13 січня 2022 року

У цій справі син заявниці загинув у дорожньо-транспортній пригоді. Заявниці відмовляли у порушенні кримінальної справи, неодноразово закривали та відновлювали кримінальне провадження, повертали справу на додаткове розслідування внаслідок невжиття слідчим необхідних заходів та недотримання ним кримінально-процесуального законодавства. Також заявниці відмовили у задоволенні клопотання про надання копій висновків судово-медичних експертиз та повідомили про відсутність підстав для надання їй статусу потерпілої. У червні 2013 року провадження у справі було закрито.

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявниця скаржилася за статтями 2, 3 та 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) на непроведення ефективного розслідування смерті її сина. Європейський суд вирішив розглянути ці скарги з точки зору зобов'язання держави провести ефективне розслідування за процесуальним аспектом статті 2 Конвенції. Заявниця також висунула інші скарги за положеннями Конвенції.

Розглянувши скарги заявниці за статтею 2 Конвенції, Європейський суд наголосив, що у цій справі існували суттєві недоліки, зокрема права заявниці як потерпілої не були належним чином захищені; постанови про відмову у порушенні провадження виносилися без належного розгляду обставин справи; на етапі досудового слідства було вжито недостатньо заходів, а національні органи влади самі критикували процес проведення розслідування у зв'язку з його неефективністю. Європейський суд також наголосив на відсутності ретельності та оперативності, що підірвали здатність органів державної влади встановити обставини справи та на великій кількості повторних судово-медичних експертиз.

З огляду на свою практику з цього питання та всі надані матеріали Європейський суд дійшов висновку, що у цій справі розслідування не відповідало критерію ефективності та констатував порушення процесуального аспекту статті 2 Конвенції.

Щодо решти скарг заявниці Європейський суд зазначив, що вони не відповідають критеріям прийнятності, передбаченим статтями 34 і 35 Конвенції, та не виявляють жодних ознак порушень прав і свобод, гарантованих Конвенцією або протоколами до неї, та відхилив їх відповідно до пункту 4 статті 35 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. *Оголошує* прийнятними скарги на непроведення ефективного розслідування смерті сина заявниці, а решту скарг у заяві — неприйнятними;

2. *Постановляє*, що ці скарги свідчать про порушення пункту 1 статті 2 Конвенції;

3. *Постановляє*, що:

(а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявниці суми, зазначені у таблиці в додатку, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;

(b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти».